Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí Rady 2003/17/ES, pokud jde o rovnocennost inspekcí v terénu prováděných na Ukrajině u množitelského porostu pro produkci osiva obilovin a o rovnocennost osiva obilovin vyprodukovaného na Ukrajině

[COM(2020) 137 final – 2020/0053 (COD)]

(2020/C 429/35)

Samostatný zpravodaj: **Arnold PUECH D'ALISSAC**

Konzultace	Rada Evropské unie, 17. 4. 2020
	Evropský parlament, 16. 4. 2020
Právní základ	čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato v sekci	29. 6. 2020
Přijato na plenárním zasedání	18. 9. 2020
Plenární zasedání č.	554
Výsledek hlasování	213/1/4
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. **Souvislosti a návrh Komise**

1.1 Podle rozhodnutí Rady 2003/17/ES ([1]) se na určité třetí země vztahuje rovnocennost, pokud jde o inspekce v terénu a produkci osiva určitých druhů ([2]).

1.2 Tyto předpisy pro osivo sklízené a kontrolované v uvedených zemích poskytují stejné záruky jako předpisy použitelné pro osivo sklízené a kontrolované v Evropské unii, pokud jde o vlastnosti osiva a způsoby jeho zkoušení a identifikace, označování a kontroly.

1.3 Ukrajina není mezi třetími zeměmi uvedenými na seznamu v rozhodnutí 2003/17/ES zahrnuta, a dovoz osiva obilovin sklizeného v této zemi do Evropské unie proto není v současné době možný. Ukrajina předložila Komisi žádost, aby se na její osivo obilovin vztahovalo rozhodnutí Rady 2003/17/ES jakožto na rovnocenné osivo.

1.4 Na základě této žádosti provedla Komise přezkum příslušných právních předpisů Ukrajiny a audit systému inspekcí v terénu a certifikace osiva pro osivo obilovin zavedeného na Ukrajině. Byl učiněn závěr, že stávající systém a jeho požadavky jsou rovnocenné se systémem a požadavky Unie a poskytují stejnou záruku jako systém Unie.

1.5 Komise proto navrhuje uznat ukrajinské osivo za rovnocenné osivu obilovin sklízenému, produkovanému a kontrolovanému v Evropské unii, a to prostřednictvím rozhodnutí, které má přijmout Evropský parlament a Rada.

2. **Závěry a doporučení**

2.1 EHSV bere na vědomí pozitivní výsledky auditu, který Komise provedla na Ukrajině v souladu s požadavky stanovenými v příloze II rozhodnutí 2003/17/ES, aby bylo možné uznat rovnocennost právních požadavků a úředních kontrol pro certifikaci osiva obilovin. EHSV nicméně poukazuje na to, že ze zprávy o auditu vyplynulo, že některé normy nejsou s požadavky Evropské unie plně v souladu, a to zejména normy týkající izolační vzdálenosti certifikovaného osiva

([1]) Úř. věst. L 8, 14.1.2003, s. 10.

([2]) V souladu se směrnicemi Rady 66/401/EHS (Úř. věst. 125, 11.7.1966, s. 2298), 66/402/EHS (Úř. věst. 125, 11.7.1966, s. 2309), 2002/54/ES (Úř. věst. L 193, 20.7.2002, s. 12) a 2002/57/ES (Úř. věst. L 193, 20.7.2002, s. 74).

čiroku, které jsou nižší, stupně odrůdové čistoty rodičovských linií používaných k produkci hybridního osiva kukuřice a obsahu osiva jiných druhů v certifikovaném osivu kukuřice.

2.2 EHSV v návaznosti na svá předchozí stanoviska ([3]) schvaluje předmětný legislativní návrh, ale navrhuje odložit jeho uplatňování do okamžiku, až dostane EU po následné kontrole záruky toho, že byly napraveny výhrady uvedené ve zprávě o auditu, že výrobní normy na Ukrajině již striktně odpovídají evropským požadavkům a že je vyloučena nekalá hospodářská soutěž a jsou vyloučeny škodlivé účinky na životní prostředí.

2.3 EHSV souhlasí s tím, že by uznání rovnocennosti mohlo být potenciálně přínosné pro semenářské společnosti z EU působící na Ukrajině, potenciální dovozce v EU dovážející osivo z této země a zemědělce v EU, kteří budou mít napříště přístup k širší škále osiva, ale musí dojít k zrcadlovému systému kontroly pro dovoz a musí být zajištěna stejná ochrana spotřebitelů.

Oboustranně musí být uplatněna kontrola hospodářské soutěže, aby nedocházelo k narušení podmínek obchodu pro evropské organizace působící na teritoriu EU.

2.4 EHSV chce nicméně upozornit na určité technické prvky týkající se způsobů produkce osiva, které se mezi Ukrajinou a Evropskou unií liší, zejména pokud jde o přístup k přípravkům na ochranu rostlin. Ukrajinští producenti mají totiž přístup k širší škále přípravků na ochranu rostlin než producenti v Evropské unii a rovněž k některým molekulám, které jsou v Evropské unii zakázány. Tyto rozdíly narušují hospodářskou soutěž a ve svém důsledku by mohly umožnit vstup na území Evropské unie takovým produktům, které neodpovídají jejím zdravotním a environmentálním normám. Z nejvýraznějších rozdílů lze uvést přístup k aktivním látkám používaným k odplevelování pozemků, mezi něž patří atrazin (zakázaný v EU od roku 2003) a acetochlor (zakázaný v EU od roku 2012). Kromě zdravotních dopadů poskytuje přístup k těmto látkám, které mají široké spektrum účinků, zbytkovou aktivitu, vysokou technickou účinnost na plevele a jsou levnější, ukrajinským producentům rovněž jasnou konkurenční výhodu. Co se týče ochrany proti škůdcům, mají ukrajinští producenti stále přístup k aktivním látkám ze skupiny neonikotinoidů, z nichž jsou některé v EU zakázané (např. klothianidin a thiamethoxam a brzy i thiakloprid).

2.5 Na základě Zelené dohody pro Evropu je třeba chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky, a proto Ukrajina musí bezpodmínečně přestat používat chemické přípravky k produkci osiva, které EU na svém území zakázala používat. Musí vykazovat stejnou úroveň požadavků jako Unie, zavázat se k důslednému dodržování všech podmínek Pařížské dohody a umožnit každoroční posouzení uzavřených dohod. Není možné, aby dále přetrvávaly rozdíly nebo se ještě prohlubovaly. Jinak není možné osiva na trhu EU povolit.

2.6 EHSV bere na vědomí názor Komise, která se domnívá, že uznání postupů certifikace daných produktů je pouze technickým opatřením. Nicméně s ohledem na výše uvedené aspekty a na skutečnost, že otevření trhu EU produktům za třetích zemí bude mít hospodářský a sociální dopad, Výbor doporučuje Komisi, aby před přijetím jakéhokoliv rozhodnutí provedla posouzení dopadu, a ověřila tak, že toto opatření nebude mít dopad na evropské producenty (osiváře a semenářské podniky), a především na malé a střední podniky.

2.7 Na základě tohoto posouzení dopadu a vzhledem k tomu, že stávající dohoda o volném obchodu s Ukrajinou nezaručuje spravedlivý obchod se srovnatelnými daňovými, sociálními a environmentálními normami, je tedy potřeba nejprve přezkoumat tuto dohodu o volném obchodu a celkově evropskou obchodní politiku, aby se zabránilo nekalé soutěži. S touto revizí ostatně Komise počítá ve svém sdělení z 16. června. Její součástí má být důkladný přezkum obchodní politiky EU a zahájení veřejné konzultace.

2.8 To má mimořádný význam pro vztahy mezi Ukrajinou a EU v odvětví osiva kukuřice, kde jsou výrobní náklady při opouštění závodu na Ukrajině mnohem nižší (např. rozdíl mezi ukrajinskými a francouzskými náklady byl v roce 2019 odhadován na 26 %). Kombinace těchto rozhodnutí by vedla k ohrožení evropských odvětví množení osiva kukuřice.

([3]) Úř. věst. C 74, 23.3.2005, s. 55, Úř. věst. C 351, 15.11.2012, s. 92.

2.9 V době, kdy se poučujeme z krize spojené s onemocněním COVID-19, nelze akceptovat závislost na třetích zemích v oblasti, která je strategická pro potravinovou nezávislost, a je proto nutné ji řešit od základu.

V Bruselu dne 18. září 2020.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER